

## Vapaan sivistystyön osaamismerkkit Sotkamon kansalaisopiston ohjelmaan

SIVLTK 19.02.2026  
158/12.08.00/2026

Kansalaisopiston rehtori Vapaan sivistystyön oppilaitoksissa on mahdollista suorittaa Kansallisia perustaitojen osaamismerkkejä (KAPOS-merkit). Merkkien avulla tunnistetaan, tunnustetaan ja tehdään näkyväksi osaamista. Opetushallitus on antanut määräyksen kansallisista osaamismerkeistä, jotka keskittyvät perustaitoihin ja on määritellyt osaamisperusteisesti kuvatut osaamistavoitteet ja arviointikriteerit. Tämä on osa jatkuvan oppimisen uudistusta.

Merkkien myöntäjinä toimivat vapaan sivistystyön oppilaitokset. Hyväksytty osaamismerkki tallennetaan KOSKI-tietovarantoon ja suorittaja voi jakaa merkin Oma Opintopolku -palvelun kautta haluamalleen taholle. KAPOS-merkit jakautuvat kuuteen teema-alueeseen: oppimisen taidot, tekstitaidot, numero- ja taloustaidot, vuorovaikutus- ja työhyvinvointitaidot, digitaidot sekä kestävyysosaaminen. Osaamismerkki voi olla erillinen oma suoritettava kurssinsa tai se voi olla jonkin koulutuskokonaisuuden osa. Merkeillä on omat visuaaliset tunnisteet, joita kansalaisopisto voi käyttää.

KAPOS-merkit otettiin käyttöön 1.8.2024 ja sitä ennen niistä oli kokeilujakso joissakin kansalaisopistoissa. Laissa vapaasta sivistystyöstä (632/1998), 6 c § (21.12.2023/1212) määrätään osaamismerkeistä seuraavasti:

”Henkilö, joka haluaa käyttää hyödykseen osaamistaan, voi suorittaa osaamismerkin, jolla hänen eri tavoin hankkimansa osaaminen voidaan tunnistaa ja kuvata.

Opetushallitus määrää osaamismerkkien sisällön ja ne osaamistavoitteet, joiden on täyttyvä, jotta merkin voi saada.

Osaamismerkin suorittajan osaaminen arvioidaan vapaan sivistystyön oppilaitoksissa. Osaaminen arvioidaan arvosanalla hyväksytty tai hylätty. Osaamisen arvioinnin muutoksenhakuun sovelletaan, mitä 25 k §:ssä säädetään.

Tiedot osaamismerkkien suorituksista voidaan tallentaa valtakunnallisista opinto-, koulutus- ja tutkintorekistereistä annetun lain 2 luvun mukaiseen tietovarantoon. (30.12.2025/1456)”

Lisätietoja asiasta antaa kansalaisopiston rehtori Merja Ojalammi, puh. 044 7502 125 tai [merja.ojalammi@sotkamo.fi](mailto:merja.ojalammi@sotkamo.fi)

Sivistysjohtaja

Ehdotus

Sivistystoimen lautakunta päättää, että Sotkamon kansalaisopisto ottaa käyttöön osaamismerkkejä ja voi tarjota niitä ohjelmassaan erillisinä kursseina tai koulutusten osina 1.8.2026 alkaen.

Päätös